

Мездра

Общински вестник XXI век

www.mezdra.bg

http://www.facebook.com/mezdraXXIvek

Мездра, 17 септември - 1 октомври 2014 г.

Бр. 17 (340), Година XIII, Цена 0.30 лв.

Завод за кабелни комплекти



SEBN-BG ЩЕ РАЗКРИЕ 800 НОВИ РАБОТНИ МЕСТА

Във връзка с планираното разширение на мощностите чрез стартиране на нов проект за производство на KSK-кабелни комплекти за марките автомобили SEAT ръководството на Sumitomo Electric Bordnetze - Bulgaria (SEBN-BG) предвижда до края на следващата година в Локация Мездра да бъдат разкрити 800 нови работни места. Свободните позиции са за длъжността „Монтажник“.

За целта от SEBN-BG са подали в Дирекция Бюро по труда - гр. Мездра заявка-спецификация за търсените работни места и условията, които предлага компанията. От фирмата се обърнаха за съдействие и към кметта на Мездра, за да могат заедно да осигу-

рят необходимата работна ръка от населените места в общината. В отговор от кметската администрация декларират пълна институционална подкрепа.

Освен монтажници, в момента SEBN-BG търси специалисти и контролери в отделе „Управление на качеството“ и „Планиране“.

Условието, което предлага предприятието при наемане на работници, са

минимална стартова заплата в размер на 400 лв., ваучери за храна на стойност 45 лв., бонус след втория месец в зависимост от индивидуално-



то представяне, достигащо до 180 лв., гарантирано получаване на



реално осигуряване, заплащане на всяка година доказан трудов стаж 0.6% върху основното трудово възнаграждение, безплатен транспорт до и от завода, триседмично обучение и квалификация, възможност за професионално развитие.

SEBN-BG Локация Мездра отвори врати в началото на 2008 г. Компанията е доставчик на компоненти за между-

Мисъл на броя:

„...свободният човек мисли каквото иска, и яде каквото има. А ние винаги сме предпочитали обратното. Да ядем каквото искаме и да мислим каквото има.“

Станислав СТРАТИЕВ

народната автомобилна индустрия. Тя произвежда кабелни комплекти за различни автомобилни платформи. Сред най-големите ѝ клиенти са Volkswagen, Audi и Skoda.

Понастоящем мездренският завод за кабелни комплекти осигурява препитание на над 1100 души от общините Мездра, Враца, Роман, Бяла Слатина и Борован. Предстои наемането на хора от Червен бряг, Златна Панега и Румянцево.

Мирослав ГЕТОВ

Парламентарни избори 2014

МЕЗДРА С 19 КАНДИДАТ-ДЕПУТАТИ

25 партии и коалиции регистрираха кандидатски листи в 6 МИР Враца за участие в изборите за народни представители на 5 октомври. С пълни листи от по 12 кандидат-депутати ще се явят на парламентарните избори коалициите АБВ, България без цензура, БСП лява България, Патриотичен фронт - НФСБ и ВМРО, Реформаторски блок - БЗНС, ДБГ, ДСБ, НПСД, СДС, както и ПП ГЕРБ и ДПС. Най-къса, само от един мекраклия за народен представител, е листата на Социалдемократическа партия.

За шестте мандата от Врачанско в 43-ото ОНС ще се борят 170 кандидат-депутати. Сред тях са 19 мездренци: 12 мъже и 7 жени. Двама са водачи на листи: кметът на Мездра Иван Аспарухов е начело на листата на АБВ, а бившият зам.-министър на вътрешните работи в кабинета „Костов“ Явор Хайтов оглавява тази на ББЦ.

От трета позиция в листата на БСП лява България ще атакува парламента бившият прокурор и депутат Тома Томов, лидер на ПП Европейска сигурност и интеграция, на четвърто място е досегашната зам.-министърка на младежта и спорта Мая Тодорова, шести е Йордан Гергов, председател на ПП Обединена социалдемократия, а



Иван Аспарухов



Явор Хайтов



Мая Тодорова



Наталия Христова



Николай Рашев



Йордан Гергов

под №11 е Наталия Христова, общински съветник от левицата.

Единственият представител в листата на другия основен политически субект - ГЕРБ, е бившият депутат инж. Николай Рашев, който заема девета позиция. Три мездренки присъстват в листата на ДПС: седма е зам.-председателката на местната структура Соня Тинчева, девета - Жанета Вутова, а десета - секретарят на организацията Каролина Кьолер.

Трети избор на Глас народен е Райна Ангелова, чет-

върти в листата на АБВ - Преслав Христов, на същата позиция в подредбата на НДСВ е Николай Поппетровски. Кметът на с. Оселна Росен Николов е пети в листата на Атака, а под същия номер в листата на Реформаторския блок е Красимир Стенлиев.

№8 в листата на Патриотичния фронт е председателят на ВМРО - Мездра Тихомир Илчев, на същото място в подредбата на ББЦ е Христо Иванов. Останалите, които са изявило желание да станат парламентаристи, са

Мартин Бебев - четвърти избор на Обединена България и Татяна Цветанова - десета в листата на Реформаторския блок.

На парламентарните избори през 2013 г. кандидатите за народни представители от Мездра бяха 20. Нито един от тях обаче не стана депутат. Четирима от сегашните кандидати бяха включени в листите и преди една година: Йордан Гергов (тогава в Либерален альянс), Николай Рашев (ГЕРБ), Райна Ангелова (Глас народен) и Тихомир Илчев (ВМРО-БНД).

МОЯТ ДОМ В МЕЗДРА

Стартира изпълнението на проекта „Моят дом в Мездра“, който се реализира по ОП „Развитие на човешките ресурси“. Неговата основна цел е разкриване на нови социални услуги от резидентен тип в общността в гр. Мездра: на три Центъра за настаняване от семеен тип (ЦНСТ) и на едно Защитено жилище. В тях ще се предоставят качествени грижи за деца и младежи с увреждания от ДДМУИ „Вяра, Надежда и Любов“, както и за деца без увреждания, които ще заменят институционалните грижи за децата в риск.

В ЦНСТ-етата и Защитеното жилище ще бъдат настанени общо 44 деца и младежи. В два от центровете - този наг Болницата и този при ПГ „Алеко Константинов“, ще се отлеждат по 12 деца и младежи от специализирани институции и 2 деца и младежи с увреждания от общността при спешна нужда, а в третия - този в двора на СОУ „Иван Вазов“, 8 деца от Социалния дом. Защитеното жилище в двора на ДДМУИ ще бъде обитавано от 8 младежи с увреждания, напускащи специализираните институции.

По проекта ще бъдат разкрити 64 постоянни работни места: 37 души персонал (детегледачи, възпитатели, социални работници, медицински сестри и фелдшер, трудотерапевти, арт терапевт, психолог и др.) и 27 лица за подкрепящи дейности (социални консултанти, лекари педиатри, рехабилитатори, педагози, детегледачи, хигиенисти и т. н.).



Продължава на 2 стр.

ЕКСПОЗИЦИЯ НА СТАРИННО ОРЪЖИЕ И МИЛИТАРИЯ

В навечерието на Деня на Съединението - 6 септември, в Археологически комплекс „Калето“ - Мездра бе открита постоянна експозиция „Историческо оръжие и милитария“. Тя включва над 80 образци старинно огнестрелно и хладно оръжие, използвано предимно в националноосвободителните борби и във войните за национално освобождение и обединение на България. Инициативата е на известния художник Евгений Кучков, а се реализира с помощта на неговите колеги-колекционери Емил Крачунов и Цоло Симеонов.

Кучков се представя с 26 кремъчни и капсулни пушки от XVIII - XX в. Сред най-ценните експонати са кремъчна пушка Деянко от 1735 г. и капсулна пушка Спрингфийлд, модел 1862 г., от Американската гражданска война. Колекцията допълват австро-унгарски, американски, английски, белгийски, немски, руски и френски

пушки, произведени през периода 1841 - 1907 г., щикове и патрони от пушки Бердана, Крнка, Снайдер - Енфийлд и Пибоди - Мартини.

Крачунов, който е горски по професия, участва с 13 образци старинно огнестрелно оръжие и милитария. Интерес за



ценителите представляват най-вече първият револвер на Обединена Германия - M1879 Reichsrevolver, и белгийският револвер Спирле, с какъвто е бил въоръжен Христо Ботев. Любопитство будят също изложените иглени щикове от



XIX в., рогава барутница от XVIII в., оловни куршуми и калъп, хайдушки ножове и такъми за палене на огън.

Показани са и 8 оригинални военни каски, в т. ч. немски M38 Военна полиция и M40 Вермахт, френски и руски Адриан от Първата св. война, български M36, M38 Гладшатор от Втората св. война и M72.

За автентичната атмосфера допринасят военните униформи на хайдутин от XVIII-XIX в., четник от Априлската епопея 1876 г., башибозук и опълченец от 1877/78 г.

пушки Крнка и Манлихер, револверни патрони, кобур, снаряд от Балканската война 1912/13, паласки, пачки с патрони и военни копчета.

Личната колекция Симеонов включва двуцевни капсулни револвери Деринджър от

МОЯТ ДОМ В МЕЗДРА

От 1 стр.

В момента тече конкурс за подбор на персонала и на лицата за подкрепящите дейности. Те ще бъдат назначени на работа от 1 ноември, а до края на годината ще приключи преместването на децата и младежите от Социалния дом и настаняването им в центровете и защитеното жилище. Предоставянето на но-

вия вид социални услуги ще започне реално от 1 януари догодина.

По този начин на децата и младежите с увреждания и на децата без увреждания ще бъде осигурен живот в среда близка до семейната и ще се гарантира тяхното социално включване в общността. Бюджетът на проекта е близо 460 000 лв., а крайният срок за неговото изпълнение - 1 юли 2015 г.



ДЕТСКА ПОЛИЦЕЙСКА АКАДЕМИЯ

За трета година Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни (МКБППМН) и РУ „Полиция“ - Мездра организираха през лятната ваканция обучение по Програма „Детска полицейска академия“. В занятията за предотвратяване на насилие, агресивно поведение и асоциални прояви на деца бяха обхванати 17 четвъртокласници от СОУ „Ив. Вазов“, ОУ „Св. св. Кирил и Методий“, ОУ „Хр. Ботев“ и СОУ „Св. Кл. Охридски“ - Зверино.

Курсът включваше групово-динамични тренинги за създаване на екип, „теоретични“ занятия за запознаване с работата на полицията, престъпленията и наказанията, безопасното поведение и вредата от наркотиците, и практически занятия, в които подрастващите заедно с полицаи, пожарникари и медицински лица разиграха хипотетични ситуации за разкриване извършителите на престъпления, оказване на първа помощ и проверка за безопасност на движението.

Обучението осъществиха Даниела Стоянова, инспектор ДПС, и Цветанка Йорданова, психолог в МКБППМН, в партньорство със секретаря на комисията, обществени възпитатели и служители на РУ „По-



лиция“, РУ „Транспортна полиция“, РСПБЗН и Спешния център.

Със съдействието на председателя на комисията Геннадий Събков всички деца бяха екипирани с тениски с лого „Детска полицейска академия - Мездра“.

Под формата на дискусии, демонстрации и ролеви игри те се запознаха с работата на криминалистите и на униформените полицаи. Мл. полицейски инспектор Емануил Павлов представи полицейско оборудване и начините за неговото използване, а мед. специалист Лъчезар Савов проведе практичес-

ко занятие „Оказване на първа медицинска помощ“, благодарение на което учениците обогатиха знанията си за подпомагане на пострадали.

В РСПБЗН участниците разгледаха пожарните автомобили и научиха как се действа при пожар и природни бедствия, а пожарникари направиха демонстрация на гасене на пожар. Светослав Спасов, н-к сектор „Охранителна полиция“ в РУ „Транспортна полиция“, изнесе лекция за ж. п. транспортните опасности, безопасното пътуване, последствията от поставени предмети по линиите и

др. Подрастващите опознаха различни видове оръжия, снеха им дактилоскопни отпечатъци, снимаха се със служебното куче Жак и... бяха почерпени от транспортните полицаи.

Посетиха и Академията на МВР, където разгледаха специализираните кабинети, в които се обучават бъдещите полицаи. В Музея на МВР се запознаха с историята и дейността на учебното заведение, след което доц. д-р Милен Иванов, зам.-ректор на Академията, връчи на участниците в „Детска полицейска академия“ грамоти.

Силвия ПЕТКОВА

Сдружение „Ловно-рибарско сдружение“ - гр. Мездра

организира

IX РЕГИОНАЛЕН ЛОВЕН СЪБОР „МЕЗДРА'2014“

28 септември (неделя) 2014 г. - 08.00 - 18.00 ч. стрелбището в м. Емирски мост

ПРОГРАМА

8.00 - 11.00 ч. Състезание по стрелба „Скийт“
10.00 - 12.00 ч. Полеви изпитания на ловни кучета-птичари
10.00 ч. Първи стъпки в стрелбата с лък
12.00 - 12.15 ч. Награждаване на победителите в стрелбата и полевите изпитания. Откриване на филателна изложба
12.15 ч. Освещаване на ловните знамена и на курбан-чорбата
12.30 ч. Обяд
13.00 ч. Музикална програма със специалното участие на Милко Кавалджиев, духова музика „Зелени дел“ - Вършец, танцов ансамбъл „Мездра“ и мажоретен състав
15.30 ч. Изпитания на ловни кучета на диво прасе
16.30 ч. Стрелба по силует на диво прасе
17.00 ч. Награждаване на призворите



Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013
www.bgregio.eu

Инвестираме във Вашето бъдеще!
Проектът се финансира от Европейския фонд за регионално развитие и от държавния бюджет на Република България

ОБЩЕСТВЕНО ОБСЪЖДАНЕ на ИПГВР Мездра

Уважаеми гами и господа,

Във връзка с реализацията на проект „Подкрепа за разработване на Интегриран план за градско възстановяване и развитие - гр. Мездра“, финансиран по Договор № BG161PO001/5-03/2013/013 от Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г., съфинансирана от ЕС чрез Европейския фонд за регионално развитие, Ви каним на

ОБЩЕСТВЕНО ОБСЪЖДАНЕ

на стратегическата рамка и списъка с проекти, включени в ИПГВР Мездра. Обсъждането ще се проведе на 18 септември 2014 г. от 10 ч. в сградата на Общинска администрация Мездра (гр. Мездра, ул. „Христо Ботев“ 27).

Разчитаме на Вашата активност и предложения!

Този документ е създаден в рамките на проект № BG161PO001/5-03/2013/013 „Подкрепа за разработване на Интегриран план за градско възстановяване и развитие - гр. Мездра“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г., съфинансирана от ЕС чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието се носи от ДЗЗД „Интегриран план за Мездра 2020“ и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на ЕС и УО.

ТЪЖЕН ПОМЕН

На 6 септември 2014 г. се навършиха 40 дни откакто ни напусна

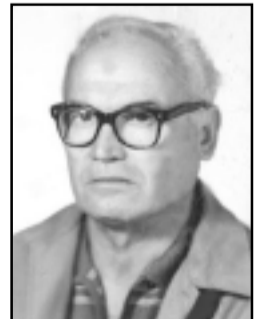
НИКОЛА КОТАРАНСКИ

(3.02.1923 г., с. Царевец - 29.07.2014 г.)

- участник в Отечествена война 1944-1945 г.

Да си спомним за един добър човек и другар.
Поклон пред светлата му памет!

Общински съвет на ветераните от войните на България



Хандбал

МОМЧЕТАТА НА ЛОКО (МЗ) СЕДМИ НА ТУРНИР В СЪРБИЯ



Хандбалният отбор на Локо (Мездра) - момчета, родени през 2003/2004 г. се класира на *седмо място* в силния международен турнир *Trofej Smederevske jeseni 2014*, който се провежда в гр. Смедерево, Сърбия. В турнира взеха участие *71 формации* от седем балкански държави: Сърбия, България, Македония, Черна гора, Босна и Херцеговина, Хърватска и Словения - общо над 1200 хандбалисти в четири възрастови категории: момчета и момичета, родени през 1998, 2000, 2002 и 2003/2004 г.



При най-малките - *момчетата М10/11*, се включиха *21 тима*, разделени в четири предварителни групи. В предварителна група „А“ отборът на *ХК Локомотив (Мездра)* с треньори *Емил Николов* и *Мая Василева* постигна три победи и допусна само една загуба. Подрастащите „железничари“ се наложиха над представителите на домакините *SD Svijsceva I* с 23:2 и *RK Osipaonika* с 22:7 и над хърватския *Rudar* с 20:8 и отстъпиха пред *Smederevo A*

с 12:17 гола. Така те се нарежда втори в своята група и добиха правото да играят за разпределение на местата от пето до осмо.

На осминафиналите младите мездренски хандбалисти загубиха от *Novi Beograd/2003* с 12:17, а в директния спор за VII-VIII място в крайното класиране победиха *Kolubara* с 12:10. Победител в тази въз-

растова категория стана македонският *Veles 2009*, следван от словенския *Slovenj Gradec* и *Smederevo A*.

Задоволство от представянето на нашите момчета изказа ръководителят на българският отбор *Георги Валентинов*, който е председател на Зоналния съвет по хандбал в зона „Витоша“. Съставът на локомотивци: *Габриел Георгиев*,

Валентин Гачев, *Росен Гергов*, *Иво Симеонов*, *Милен Валентинов*, *Роберт Димитров*, *Мирослав Крумов*, *Теодор Ангелов*, *Божидар Симеонов*, *Цветелин Петров*, *Йохан Марков* и *Илиян Младенов*.

В турнира взеха участие и *юношите М16* на *ХК Раховец 2008 (Горна Оряховица)*, които станаха *пети* при момчетата, родени през 1998 г.

Лека атлетика

МИТКО ЦЕНОВ ПОБЕДИ ЕВРОПЕЙСКИЯ ШАМПИОН

Националният рекордьор на България на 3000 м стипълчейз мъже *Митко Ценов* (СК Атлет - Мездра) победи европейския шампион в тази дисциплина *Йоан Ковал* (Франция). Това стана по време на *Мача на гигантите*, който се състоя във френския град Анже. *Ценов* финишира пръв с резултат 8:27.40 мин, а *Ковал* завърши едва четвърти с 8:28.62 мин. Непосредствено след нашето момче се нареди *Дон Кабрал* (САЩ) с 8:27.94 мин. и *Иван Люканов* (Русия) с 8:27.97 мин.



Снимка: Илиан ТЕЛКЕДЖИЕВ

21-годишният възпитаник на треньора *Йоло Николов* донесе единствената победа за *сборния отбор на Балканите* в Анже. Това е *третото най-добро постижение* на Митко на 3000 м с пр. след националния му рекорд - 8:20.87 мин., от юни т. г. и 8:27.09 мин. от юни м. г.

Ценов участва за втори път в *Мача на гигантите*. Миналата година на турнира във Валенс, Франция той се класира *осми* на 3000 м стипълчейз с време 8:54:73 мин.

Междувременно *Йоло Николов* (30 г.) и неговата състезателка *Милица Мирчева* (20 г.) триумфираха на *39-ия Международен мемориален пробег „Съединение“*, организиран по случай 129-ата годишнина от Съединението на Княжество България с Източна Румелия.

Йоло бе най-бърз при мъжете: той измина 22-километровото разстояние от гр. Съединение до Пловдив с нов рекорд на трасето - 1:15.50 ч. *Милица* коригира най-доброто постижение в състезанието при жените, като финишира за 1:23.40 ч. *Николов* спечели пробег за четвърта поредна година.

СПОРТЕН ФОТОАРХИВ



Динамо (Мездра) - 1950 г.



Локомотив (Мездра) - 1955 г.

В рубриката „Спортен фотоархив“ Ви предлагаме две уникални снимки от историята на мездренския футбол.

Първата е на *ДСО Динамо (Мездра)* от 1950 г. Тя ни бе предоставена от *Цветана Лилова* от с. Типченица и е адресирана до съпруга й *Димитър Лилов* от неговия приятел и състезател на „железничарите“ *Цветан Кърлов* (последния най-вдясно).

Капитан на динамовци по това време е *Петър Данков - Пелето* (1926 - 2014), Футболист №1 на 70-летието на Локо (Мз) и почетен гражданин на общината (третият отляво - надясно), а водач на отбора - *Цецо Печатара - Кекири Мекири* (първият най-вляво).

На гърба на снимката пише: „Скъпи приятелю, изпращам ти тази снимка за спомен, а също и като бивш играч на тима! За Митко от Цветан Кърлов (Цецо) 3.VII.1950 г., Мездра“.

Другата снимка е на *ДСО Локомотив (Мездра)* и ни бе предоставена от един от доайените на местната спортна обществено Лало Тодоров (р. 1928 г.). Тя е направена след победата на „железничарите“ над *Динамо* с 2:1 в мач за първенство на Врачанската „А“ ОФГ, игран на 10 април 1955 г. На фотографията са: прави (отляво-надясно) *Петър Николов* (Пешо Синигера), по екипи: *Владимир Цолов* (Владо Черното) - десен бек, *Иван Стоянов* (Мешко) - ляв бек, *Любен Вълков* - централен защитник, *Светозар (Зарко) Тошев* - ляво крило, *Симеон (Мони) Николов* от Ребърково - централен защитник, *Христо Кузманов* (Ицо Колеца) от Долна Кремена - халф, *Васил Божинов* - централен нападател, *Атанас Данчев* - халф, и *Лило Ценов (Трудовака)* - халф, последният най-вдясно е *Лало Тодоров*, спортен организатор в Локо (Мз); клекнали: *Лило Цолов* от Брусен - централен нападател, голмайстор на отбора, *Живко Тончовски* - вратар и *Никола (Коко) Мицев*.

С благодарност към дългогодишния капитан на Локо (Мз) *Стоян Добрев* (Содата) за уточняване имената на футболистите.

Юноши ст. Възраст - Зона „Велико Търново“



ПРОГРАМА сезон 2014/15 - есен

- I кръг - 10 септември (сряда) - 17:00 ч.
- Спартак (Плевен) - Локомотив 2012 (Мз)**
- II кръг - 17 септември (сряда) - 17:00 ч.
- Локо 2012 (Мз) - Вигима-Раковски (Сев)**
- III кръг - 24 септември (сряда) - 17:00 ч.
- Локо (Горна Оряховица) - Локо 2012 (Мз)**
- IV кръг - 1 октомври (сряда) - 16:00 ч.
- Локо 2012 (Мз) - Янтра 1919 (Габрово)**
- V кръг - 8 октомври (сряда) - 16:00 ч.
- Етър (Велико Търново) - Локо 2012 (Мз)**
- VI кръг - 15 октомври (сряда) - 16:00 ч.
- Ботев (Враца) - Локо 2012 (Мз)**
- VII кръг - 22 октомври (сряда) - 16:00 ч.
- Локо 2012 (Мз) - Монтана 1921 (Монтана)**
- VIII кръг - 29 октомври (сряда) - 14.30 ч.
- Литекс (Ловеч) - Локо 2012 (Мз)**
- IX кръг - 5 ноември (сряда) - 14.30 ч.
- Локо 2012 (Мз) - Бдин 1923 (Вигин)**

Краезнание

НАШАТА МАХАЛА
„СЛОГО“

Зверино през 50-те години на ХХ век

Ивана ЗАХАРИЕВА

Продължава от бр. 13/14

Дори работата понякога превръщаме в игра като измисляме разни начини за състезания. Без да знаем, с помощта на възрастните, ние сме търсили себедоказването, а игрите са ни амбицирали! Много по-късно тези черти се оказаха безценни за нас. Майките, но най-вече бабите, ни научаваха да плетем чорапи, шалчета, ръкавици с един пръст, пуловерчета без ръкави на пет или две игли още от малки. Вече в началното училище, а и по-големи, се събирахме заедно по къщите и дворовете да плетем и спонтанно започвахме състезанието. Отмотавахме от къбата прежда на еднаква дължина, която наричахме „разтази“, примерно 5-6 м и правехме големи възли. Навивахме отмотаното отново и започвахме надпреварата. Която от нас стигнеше първа до възела т. е. изплетеше отмерената дължина, се обявяваше за най-сръчната и най-пъргавата, като междуременно останалите критично оглеждаха качеството на плетката, да не би да е рядка и да е плетено „през куп за грош“.



Снимка: Личен архив на авторката

Децата придружавахме възрастните по оброците и сборовете в съседните села, гостуванията през зимата, сватбите, кръщенетата и погребенията. Но своя специална роля имахме преди най-големите празници - Коледа и Великден. Коледуваха момчетата. На Мала Коледа рано сутринта, още по тъмно, се събираха на „Колеждански камик“ в „Чуклата“, над „Слого“, въроръжени с „наворти“ за колачетата и торбички през рамо. Палеха голям огън и с нетърпение дочакваха разсъмването. Като лавина се спускаха зад Атанас Кузманов и огласяваха селото с виковете: „Да са роди! Да са роди!“. Влизаха във всяка къща, пееха и получаваха дар от стопаните - колачета, поставени в сита, кръсташи (ритуални питки), орехи, пуканки в шини, сушени плодове, сладки. И този вик заглъхваше чак след обяда, когато излизаха от последната къща. Беше ме яд на мама Янка, защото всеки път казваше, че на „либовнико ми ще гадя кръстан“. А аз бях още малка.

Момчетата имахме своето Лазаруване. Премениени (по-скоро с изпрани дрешки), сресани на плитчици, с украсени нови кошници, които майките ни предвидливо бяха закупили от преминаващите мраморенски циганки, на дъното на които имаше кълища, за да е меко за яйцата. Ходехме по две-три момиченца. Във всяка къща ни чакаха с нетърпение. Даваха ни яйца, кичеха ни с цветя и тайничко някое от нас получаваше паричка. Много бяхме доволни, когато се връщаме с пълни кошници. Гледахме да не паднем по стръмните пътечки, но и това се случваше понякога и тогава плачът на момиченцата натъжаваше всички.

Къде са тия години?

Никога по-рано не съм се замисляла защо хората от нашата махала бяха толкова добродетелни към нас, децата. Колкото и да се връщам назад, не мога да си спомня някой от възрастните да ме е хокал, обиждал, злепоставял или да е проявявал с нещо друго недобро отношение. Разбира се, ние не бяхме „цвете за мирисане“ и винаги добри. Но интересното беше това, че там, където се случваше белята, присъстващите, независимо дали са роднини или не, предприемаха възпитателна мярка. И на ум не им е минавало, че това не е тяхна работа, че не трябва да се намесват, защото за тази работа си има родители. Много рядко трябва случилото се да е било грозно или застрашаващо самото дете, за да отидат тези хора при родителите ни и да разкажат за станалото. Ние растяхме в махалата между всички и възрастните ни обгрижваха. Имаха някакъв стремеж да ни дърпат нагоре, да ни учат, да ни помагат. Разговаряха с децата като с равни и държаха да сме в добри отношения. Много ни харесваше, че не ни клеветяха на нашите за щяло и нещяло.

Следва

Майстори на късия разказ

ХАЙДЕ ДА НАХРАНИМ ПАТИЦИТЕ

Детето тичаше развълнувано покрай реката и викаше с пълно гърло:

- Мамо, мамо! Виж патиците! Виж, виж колко са красиви!

Майката пушеше цигара, седнала на една пейка. До нея стоеше млад мъж, който също пушеше цигара и разпалено говореше нещо на жената, леко приведен над нея. Жената хвърли цигарата на земята, загаси я с нервно движение на десния крак и се извърна така, че застана с гръб към мъжа. И двамата не обърнаха внимание на възторжените викове на детето, което продължаваше да тича покрай реката и да сочи с пръст патиците, които се змуркаха и весело пърхаха с крила, показвайки красивите си окраски... Възрастният мъж забеляза детето отдалече. Тъкмо беше пресякъл улицата и търсеше място, където да поседне и да премисли целия скапан, безумен ден.

„Блумсдей“* - помисли си и лицето му се изкриви в иронична гримаса.

- Де да беше така - от гърдите му се отрони дълбока въздишка. Какво ли не ти поднася животът всеки ден, едва ли не всеки миг. Замисли се над думата „безумен“, „безумен героизъм“, „безумна любов“, историята и литературата бяха препълнени с такива примери. Спомни си един стих на Смирненски: „Безумци! Всяка капка кръв пред вас ще бликне нови хиляди борци!“

Откъде ли му дойде. Отдавна беше отминало времето на всякакви идеологии. Докъде ги докараха!

- Бре, майка му стара! - промълви и пресува на глас.

В този миг детето се блъсна в него и той изпусна хляба, който гържеше в едната си ръка. Детето - беше около тригодишно, русо момиченце - го погледна стъписано, след което бързо се наведе, взе хляба в ръце и каза, сякаш се познаваха от сто години:

- Хайде да нахраним патиците!

- Хайде - каза той толкова непринудено, защото се познаваха от сто години. Хвана момиченцето за ръката и двамата доближиха перилата над реката. Патиците, сякаш усетили какво ще последва, се бяха събрали в един малък вир, точно под тях. Известно време двамата чуха от хляба мълчаливо и хвърляха във водата, където за патиците беше настъпил истински празник.

Момиченцето беше съсредоточено, защото искаше да хвърли залче на точно определена патица, но това не винаги се получаваше и то тропаше с краче, истински ягосано.

Лицето на мъжа беше разцъфнало в блажена усмивка и той се наслаждаваше на гледката, забравил за миг „безумния“, скапан ден:

- Къде отива реката?

- Влива се в по-голяма река.

- А тя къде отива? - момиченцето не свалеше въпросителен поглед от мъжа, протегнало едната си ръчичка над реката.

- В още по-голяма река - каза мъжът и продължи, защото знаеше, че въпросите няма да спрат до тук, - а по-голямата река се влива в морето. Ти ходила ли си на море? - запита на свой ред той.

Вместо да му отговори, момиченцето зададе следващия си въпрос:

- А патиците, те ще се влеят ли в морето?

- Патиците не се вливат, те плуват, но аз се надявам те да не доплуват до морето.

- Защо? Аз ще ходя на море с мама и татко и искам патиците да до-плу-ват до мо-ре-то! Тук кой ще ги храни?

Мъжът се замисли. Момиченцето настояваше:

- Кой ще ги храни, когато няма да ни има? Нали и теб няма да те има! Последните думи на детето предизвикаха тъжна усмивка на лицето на мъжа.

- Знаеш ли, по-добре патиците да не отиват в морето, защото там има опасност да бъдат изядени от акулите или синия кит. Ти искаш ли да ги изяде синия кит? - мъжът погледна към момиченцето, много загрижен. Момиченцето се замисли.

- Тогава искам да ми обещаеш нещо - вече се познаваха от хиляда години.

- Искам да идваш всеки ден и да храниш патиците. Моля те! - очичките се напълниха със сълзи - да ги храниш, докато си гоида. Обещава ли?

Мъжът приклепна пред момиченцето, остави остатък от хляба на бордюра и хвана двете ѝ ръчички:

- Принцесо, ти си най-сияното нещо, което ми се е случвало през последните няколко месеца. Най-сияното в моя живот. Обещавам, че когато се върнеш от морето, патиците ще бъдат тук и ще те чакат - пуна едната ѝ ръка и постави пръст пред устните ѝ - момиченцето се опитваше да каже нещо. - Искам да поздравя синия кит, когато го видиш.

- Обещавам, обещавам, но ти откъде знаеш, че ми казват „принцесо“?



Илюстрация: Евгени КУЧКОВ

- Как? Нали се познаваме от хиляда години...

Черен облак беше скрил небето и тъмнината падаше бързо. Задаваше се поредната буря.

Първите капки гъжг сякаш отрезвиха двамата младежи. Майката бързо стана от пейката и потърси с поглед гъщеря си. Младият мъж я хвана за раменете, обърна я в обратна посока и посочи с ръка. Майката забърза, видимо разтревожена, викайки отдалече по име момиченцето. Дъждът се засилваше.

Детето обърна глава, без да пуска ръцете на възрастния мъж. Остана така за миг, после пак обърна рязко глава, целуна приклепналия мъж по челото и тогава се затича към майка си, хвърляйки се в обятията ѝ. Жената я целуна, загърна я с жилетката си и забърза към паркирана наблизо кола. Там вече ги чакаше младият мъж, разтворил вратите на колата.

Възрастният мъж изчака колата да потегли, изправи се, вдигна яката на самото си и пое по мостчето над реката. В главата му се зароди мелодия и той започна да си тананика, като не обръщаше внимание на гъжда: „Хайде да нахраним патиците, хайде да нахраним патиците, хайде...“

Премина по мостчето, пресече площада на стария пазар и влезе в подлез под железопътната линия. Там се спря за малко, заслушан в грохота на преминаващия отгоре влак. После продължи и излезе от другата страна на подлеза, където гъждът го обгърна в пълтна пелена. Заг него остана древната крепост „Калето“ и той се озова на стария мост над голямата река.

Отдолу бучаха мътните води на придошлата река. Мъжът продължаваше да си тананика: „Хайде да нахраним патиците, хайде да нахраним...“ Светкавица разгря тъмнината и между светлината и грохота той се чу да казва:

- Хайде да нахраним... - мощен гръмотевичен тътен заглуши последните му думи.

* **Блумсдей** (англ. **Bloomsday**) - Денят на Блум, действието в романа „Одисей“ на Джеймс Джойс се развива в един-единствен ден от живота на главния герой Леополд Блум. Денят е 16 юни 1904 г.

Юли ПУХАЛСКИ

В следващите дни рожденици са:

Ваня Мишева - синдикален геец, на 18 септември

Иванчо Велчев - бизнесмен, на 18 септември, 67 г.

Иван Трайков - спортен деятел, на 19 септември, 71 г.

инж. Катя Рашкова - гл. инженер на Община Мездра, на 24 септември

Иван Владимиров - музикант, на 24 септември, 73 г.

Георги Савчев - бизнесмен, на 26 септември, 50 г.

г-р Галина Лещарска - общински съветник, на 26 септември

х. Гошо Петров - управител на "Ню текс", на 28 септември, 60 г.

Лили Коловска - педагог, на 1 октомври